ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 5ης Δεκεμβρίου 1996 *

Στην υπόθεση C-69/95,

Ιταλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από τον καθηγητή Umberto Leanza, προϊστάμενο της υπηρεσίας διπλωματικών διαφορών του Υπουργείου Εξωτερικών, επικουρούμενο από τον Oscar Fiumara, avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Ιταλίας, 5, rue Marie-Adélaïde,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τον Eugenio de March, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο τη μερική ακύρωση της αποφάσεως 94/871/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 1994, περί εκκαθαρίσεως των λογαριασμών των κρατών μελών σχετικά με τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1991 (ΕΕ L 352, σ. 82),

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. L. Murray, πρόεδρο του τετάρτου τμήματος, προεδρεύοντα του έκτου τμήματος, P. J. G. Kapteyn (εισηγητή), G. Hirsch, H. Ragnemalm και R. Schintgen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
γραμματέας: H. von Holstein, βοηθός γραμματέας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 12ης Σεπτεμβρίου 1996,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 26ης Σεπτεμβρίου 1996,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 10 Μαρτίου 1995, η Ιταλική Δημοκρατία ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΚ, τη μερική ακύρωση της αποφάσεως 94/871/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 1994, περί εκκαθαρίσεως των λογαριασμών των κρατών μελών σχετικά με τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1991 (ΕΕ L 352, σ. 82, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), καθόσον, κατά τον καθορισμό των συνολικών δαπανών που καταλογίζονται στο ΕΓΤΠΕ, η Επιτροπή διόρθωσε τα σχετικά χρηματικά ποσά εις βάρος της, εξαιρώντας το ποσό των 103 161 493 560 ιταλικών λιρών (LIT), που αντιστοιχεί στις δαπάνες για την αγορά γαλακτοκομικών ποσοστώσεων στα πλαίσια προγράμματος αναδιαρθρώσεως της γαλακτοκομικής παραγωγής.

Η ισχύουσα ρύθμιση

2 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 856/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 περί κοινής οργανώσεως της αγοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 90, σ. 10), θέσπισε ένα σύστημα συμπληρωματικής εισφοράς, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή στις 2 Απριλίου 1984. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 857/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984, περί γενικών κανόνων για την εφαρμογή της εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 90, σ. 13), προβλέπει στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', τη δυνατότητα των κρατών μελών να χορηγούν αποζημίωση στους παραγωγούς οι οποίοι αναλαμβάνουν τη δέσμευση να εγκαταλείψουν τη γαλακτοκομική παραγωγή, προκειμένου να επιτύχει η αναδιάρθρωση της παραγωγής αυτής.

3 Με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1183/90 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1990, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84 (ΕΕ L 119, σ. 27), θεσπίστηκε ένα πρόγραμμα δράσεως υπέρ των μικρού μεγέθους εκμεταλλεύσεων στον τομέα του γάλακτος, προκειμένου όλες αυτές οι εκμεταλλεύσεις να φθάσουν σ' ένα επίπεδο παραγωγής που να ανταποκρίνεται καλύτερα στις απαιτήσεις της αγοράς.

4 Ο κανονισμός 1183/90 προσέθεσε στον κανονισμό 857/84 ένα άρθρο 3γ. Η διάταξη αυτή προβλέπει ότι οι παραγωγοί των οποίων η ατομική ποσότητα αναφοράς είναι κατώτερη των 60 000 kg, ή των 100 000 kg στις ορεινές περιοχές, μπορούν, στην αρχή της έβδομης δωδεκάμηνης περιόδου εφαρμογής του συστήματος της συμπληρωματικής εισφοράς, να λάβουν πρόσθετες ποσότητες αναφοράς, υπό τον όρο να μη ζητήσουν να επωφεληθούν από οποιοδήποτε πρόγραμμα εγκαταλείψεως της γαλακτοκομικής παραγωγής μέχρι τη λήξη της εφαρμογής του συστήματος της συμπληρωματικής εισφοράς, όσον αφορά τόσο την ατομική βασική ποσότητα αναφοράς όσο και την πρόσθετη ποσότητα αναφοράς που έχουν λάβει στα πλαίσια του προγράμματος αναδιαρθρώσεως.

5 Στην τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1183/90 διαλαμβάνονται τα εξής:

«[εκτιμώντας] ότι, στα πλαίσια του συστήματος ελέγχου της παραγωγής, η κατανομή των συμπληρωματικών ποσοτήτων μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνον εφόσον αποδεσμευθούν προηγουμένως ποσότητες από άλλους παραγωγούς· ότι, κατά συνέπεια, είναι σκόπιμο να θεσπιστεί, κυρίως στα κράτη μέλη στα οποία δικαιολογείται από τη συγκριτική κατάσταση των διαφόρων ζωνών συλλογής, νέο κοινοτικό πρόγραμμα χρηματοδότησης για [εγκατάλειψη] της γαλακτοκομικής παραγωγής μέσω της χορήγησης στους παραγωγούς, που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, αποζημίωσης που καταβάλλεται μετά την πλήρη και οριστική παύση των δραστηριοτήτων τους».

6 Κατόπιν των τροποποιήσεων που επέφερε ο κανονισμός 1183/90 στο άρθρο 4 του κανονισμού 857/84, η κοινοτική χρηματοδότηση του προγράμματος αναδιαρθρώσεως της γαλακτοκομικής παραγωγής περιορίζεται σε ποσότητα 500 000 τόνων. Εντός των ορίων αυτών, οι παραγωγοί που είχαν δεσμευθεί πριν από την 1η Νοεμβρίου 1990 να εγκαταλείψουν πλήρως και οριστικώς τη γαλακτοκομική παραγωγή πριν από την 1η Απριλίου 1991 έλαβαν αποζημίωση 36 ECU ανά 100 kg γάλακτος ή ισοδυνάμου γάλακτος, καταβληθείσα εφάπαξ πριν από την 1η Ιουλίου 1991.

7 Όσον αφορά την Ιταλία, η Επιτροπή καθόρισε, με απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 1991, την κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμου 857/84 ποσότητα σε 164 100 τόνους.

8 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1546/88 της Επιτροπής, της 3ης Ιουνίου 1988, σχετικά με τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 (ΕΕ L 139, σ. 12), τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2138/90 της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 1990 (ΕΕ L 195, σ. 23). Ο κανονισμός αυτός πρόσθεσε στον κανονισμό 1546/88 ένα άρθρο 3β. Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, το κράτος μέλος κοινοποιεί το αργότερο έως την 1η Ιουνίου 1991 στους παραγωγούς, οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 3γ, παράγραφος 1 ή 3, του κανονισμού 857/84, τη συμπληρωματική ποσότητα που τους χορηγείται.

9 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 729/70 του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 1970, περί χρηματοδοτήσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/005, σ. 93), προβλέπει στα άρθρα του 2 και 3 ότι μόνον οι δαπάνες που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες στα πλαίσια της κοινής οργανώσεως των γεωργικών αγορών αναλαμβάνονται από το ΕΓΤΠΕ.

10 Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1β, που πρόσθεσε ο κανονισμός 1183/90 στον κανονισμό 857/84, η κοινοτική χρηματοδότηση του προγράμματος αναδιαρθρώσεως της γαλακτοκομικής παραγωγής θεωρείται παρέμβαση κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού 729/70.

11 Κατά το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1723/72 της Επιτροπής, της 26ης Ιουλίου 1972, περί εκκαθαρίσεως λογαριασμών για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/008, σ. 115), η απόφαση εκκαθαρίσεως των λογαριασμών που διαλαμβάνονται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 729/70 περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τον καθορισμό του ποσού των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν σε κάθε κράτος μέλος κατά τη διάρκεια του σχετικού έτους και για τις οποίες αναγνωρίζεται ότι επιβαρύνουν το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων.

Η προσβαλλόμενη απόφαση

12 Από τη συνοπτική έκθεση περί των αποτελεσμάτων των ελέγχων για την εκκαθάριση των λογαριασμών του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1991, της 21ης Δεκεμβρίου 1994, προκύπτει ότι η Ιταλία αγόρασε, στα πλαίσια του προγράμματος αναδιαρθρώσεως που θεσπίστηκε με τον κανονισμό 1183/90, 163 592 τόνους ποσοστώσεων συνολικού κόστους 103 161 493 560 LIT. Στην εν λόγω έκθεση, η Επιτροπή αρνείται να αναλάβει τη χρηματοδότηση του ποσού αυτού μέσω του ΕΓΤΠΕ, για τον λόγο ότι «η Ιταλία δεν εφήρμοζε εκείνη την εποχή το καθεστώς των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων και, κυρίως, δεν είχε ακόμη χορηγήσει ποσότητες αναφοράς, πράγμα το οποίο θα είχε δώσει κάποιο νόημα στο πρόγραμμα εξαγοράς και (...) εξάλλου η Ιταλία δεν είχε ποτέ επαναχορηγήσει τις σχετικές ποσότητες στους παραγωγούς που προσδιορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84».

13 Στις 21 Δεκεμβρίου 1994 η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

Λόγοι ακυρώσεως

14 Κατά την Ιταλική Κυβέρνηση, η Επιτροπή, αρνούμενη να καταλογίσει το ποσό των 103 161 493 560 LIT (στο εξής: επίμαχο ποσό) στο ΕΓΤΠΕ, παρέβη τα άρθρα 1, 3 και 5 του κανονισμού 729/70, το άρθρο 8 του κανονισμού 1723/72, καθώς και το άρθρο 4 του κανονισμού 857/84, ενήργησε καθ' υπέρβαση εξουσίας και παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει από το άρθρο 190 της Συνθήκης ΕΚ.

15 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι η Ιταλική Κυβέρνηση βάλλει, με τους λόγους αυτούς, κατά των δύο λόγων επί των οποίων στηρίχθηκε η Επιτροπή για να αρνηθεί τον καταλογισμό του επίμαχου ποσού στο ΕΓΤΠΕ, ήτοι, αφενός, ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν εφάρμοσε το σύστημα των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων κατά το οικονομικό έτος 1991 και, αφετέρου, ότι δεν εκπλήρωσε την υποχρέωση επαναχορηγήσεως των ποσοτήτων που εξαγόρασε από τους παραγωγούς οι οποίοι πληρούσαν τις προϋποθέσεις, πριν από την ημερομηνία που καθόρισε το άρθρο 3β του κανονισμού 1546/88, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2138/90.

16 Πρέπει καταρχάς να υπενθυμιστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, τα άρθρα 2 και 3 του κανονισμού 729/70 επιτρέπουν στην Επιτροπή να επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ μόνο με τα ποσά που έχουν καταβληθεί σύμφωνα με τους κανόνες που έχουν θεσπιστεί στους διαφόρους τομείς των γεωργικών προϊόντων. Στις περιπτώσεις όπου οι κοινοτικοί κανόνες δεν επιτρέπουν την καταβολή ενισχύσεως παρά μόνον υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται ορισμένες τυπικές διαδικασίες αποδείξεως ή ελέγχου, η ενίσχυση που χορηγείται χωρίς να τηρείται η προϋπόθεση αυτή δεν είναι σύμφωνη με το κοινοτικό δίκαιο και η σχετική δαπάνη δεν είναι, συνεπώς, δυνατόν να αναγνωριστεί ότι επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ (βλ. απόφαση της 8ης Ιανουαρίου 1992, C-197/90, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-1, σκέψη 38).

17 Το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι αυτή η αυστηρή ερμηνεία των προϋποθέσεων αναλήψεως των δαπανών από το ΕΓΤΠΕ επιβάλλεται, επιπλέον, λόγω του σκοπού του κανονισμού 729/70. Συγκεκριμένα, η διαχείριση της κοινής γεωργικής πολιτικής υπό συνθήκες ισότητας μεταξύ των επιχειρηματιών των κρατών μελών εμποδίζει τις εθνικές αρχές ενός κράτους μέλους να ευνοούν, μέσω ευρείας ερμηνείας ορισμένων διατάξεων, τους επιχειρηματίες αυτού του κράτους εις βάρος των επιχειρηματιών των λοιπών κρατών μελών όπου έχει επικρατήσει στενότερη ερμηνεία. Μια τέτοια στρέβλωση του ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών, αν δημιουργηθεί παρά τα διαθέσιμα μέσα για την εξασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου σε ολόκληρη την Κοινότητα, δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το ΕΓΤΠΕ, αλλά πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να επιβαρύνει το οικείο κράτος μέλος (απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1979, 11/76, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/Ι, σ. 93, σκέψη 9).

Επί της παραλείψεως εφαρμογής του συστήματος των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων

18 Δεν αμφισβητείται ότι, κατά τη διάρκεια του 1991, το σύστημα των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων δεν εφαρμόστηκε στην Ιταλία κατά τρόπο συστηματικό και δυνάμενο να ελεγχθεί, όπως επιβάλλει η κοινοτική ρύθμιση.

19 Συναφώς η Ιταλική Κυβέρνηση υποστηρίζει, πρώτον, ότι εν πάση περιπτώσει η μη εφαρμογή του συστήματος των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων δεν συνιστά κρίσιμο στοιχείο όσον αφορά τον καταλογισμό στο ΕΓΤΠΕ των δαπανών για την εξαγορά των ατομικών ποσοτήτων αναφοράς. Επί του σημείου αυτού, η εν λόγω κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι επετεύχθη πλήρως ο σκοπός της καταβολής των χρηματικών ποσών για την εξαγορά, δεδομένου ότι οι παραγωγοί που εντάχθηκαν το 1991 στο πρόγραμμα της οριστικής εγκαταλείψεως της γαλακτοκομικής παραγωγής όχι μόνον δεν παρήγαγαν πλέον το γάλα που αντιστοιχεί στις ατομικές ποσότητες αναφοράς που αποδεσμεύθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 1β, του κανονισμού 857/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1183/90, αλλά αποκλείστηκαν και από οποιαδήποτε μεταγενέστερη χορήγηση ατομικών ποσοτήτων αναφοράς.

20 Δεύτερον, η Ιταλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, κατά την έκδοση της αποφάσεως της 25ης Ιανουαρίου 1991, με την οποία καθορίστηκε η ανώτατη ποσότητα που η Ιταλική Δημοκρατία μπορούσε να εξαγοράσει, δεν διατύπωσε καμία αντίρρηση σχετικά με το ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν εφάρμοζε ή, ακριβέστερα, δεν εφάρμοζε ορθώς το σύστημα των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων.

21 Τρίτον, η Ιταλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι το σύνολο των διαφορών σχετικά με τη μη ορθή εφαρμογή του συστήματος των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων στην Ιταλία επιλύθηκε με την αύξηση της συνολικής ποσότητάς της και με μια χρηματοδοτική προσαρμογή, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή κατόπιν της πολιτικής συμφωνίας που επετεύχθη στο Συμβούλιο το 1994.

22 Τα επιχειρήματα αυτά δεν μπορούν να γίνουν δεκτά.

23 Όπως προκύπτει από την πρώτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1183/90, ο σκοπός του προγράμματος αναδιαρθρώσεως της γαλακτοκομικής παραγωγής συνίσταται στο να συμπληρώσει τη δράση υπέρ των εκμεταλλεύσεων μικρού μεγέθους, προκειμένου να τις οδηγήσει, στο σύνολό τους, σ' ένα επίπεδο παραγωγής καλύτερα προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις της αγοράς. Κατά την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού, στα πλαίσια του συστήματος ελέγχου της παραγωγής, η χορήγηση συμπληρωματικών ποσοτήτων μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνον εφόσον αποδεσμευθούν προηγουμένως ποσότητες από άλλους παραγωγούς. Επομένως, η εφαρμογή του προγράμματος αναδιαρθρώσεως της γαλακτοκομικής παραγωγής που προβλέπεται στον κανονισμό 1183/90 προϋποθέτει κατ' ανάγκη την εφαρμογή του συστήματος των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων.

24 Δεν αμφισβητείται ότι η Επιτροπή, κατά την έκδοση της αποφάσεως της 25ης Ιανουαρίου 1991, δεν διατύπωσε αντιρρήσεις σχετικά με το ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν εφάρμοζε ή δεν εφάρμοζε ορθώς το σύστημα των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων. Ωστόσο, δεν αμφισβητείται ότι το γεγονός ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν εφάρμοζε το σύστημα των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων κατά τρόπο συστηματικό και δυνάμενο να ελεγχθεί αποκαλύφθηκε μόνο χάρη στις έρευνες που διενεργήθηκαν μετά την αποστολή υπαλλήλων της Επιτροπής στην Ιταλία από τις 27 έως τις 31 Μαΐου 1991.

25 Όσον αφορά το επιχείρημα σχετικά με την πολιτική συμφωνία στην οποία κατέληξε το Συμβούλιο το 1994, αρκεί να διαπιστωθεί ότι η λύση αυτή αφορά τη συμπληρωματική εισφορά που δεν εισπράχθηκε από την Ιταλική Δημοκρατία και όχι τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια του προγράμματος αναδιαρθρώσεως της γαλακτοκομικής παραγωγής που προβλέπεται στον κανονισμό 1183/90.

26 Επομένως, η Επιτροπή, αρνούμενη να καταλογίσει στο ΕΓΤΠΕ το επίμαχο ποσό, καλώς στηρίχθηκε στο γεγονός ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν είχε εφαρμόσει το σύστημα των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων κατά το οικονομικό έτος 1991.

Επί της μη επαναχορηγήσεως των αποδεσμευθεισών ατομικών ποσοτήτων αναφοράς

27 Η Ιταλική Δημοκρατία δεν αμφισβητεί ότι δεν επαναχορήγησε τις ποσότητες αναφοράς που αποδεσμεύθηκαν μετά την καταβολή αποζημιώσεων για οριστική εγκατάλειψη της γαλακτοκομικής παραγωγής.

28 Συναφώς, η Ιταλική Κυβέρνηση υπενθυμίζει καταρχάς την ιδιαίτερη κατάσταση στην οποία βρισκόταν η Ιταλική Δημοκρατία όσον αφορά την εφαρμογή του συστήματος των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων. Κατά τη διάρκεια του 1991 παρουσιάστηκε σημαντική διαφορά μεταξύ της πραγματικής παραγωγής γάλακτος και της εθνικής εγγυημένης ποσότητας. Η κατάσταση αυτή οδήγησε την Ιταλική Κυβέρνηση να ζητήσει να της επιτραπεί η συμπλήρωση της κοινοτικής χρηματοδοτήσεως του προγράμματος εγκαταλείψεως με εθνικούς πόρους, προκειμένου να ικανοποιηθούν όλες οι αιτήσεις που είχαν υποβληθεί και οι οποίες αντιστοιχούσαν σε 600 000 περίπου τόνους.

29 Εν συνεχεία, η Ιταλική Κυβέρνηση υπενθυμίζει ότι η ίδια αυτή κατάσταση οδήγησε το Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 1992, όταν κατέληξε σ' έναν πρώτο συμβιβασμό σχετικά με την αίτηση αυξήσεως της ιταλικής ποσοστώσεως, να αποφασίσει να χρηματοδοτήσει πρόγραμμα εγκαταλείψεως της παραγωγής για

να παράσχει τη δυνατότητα στην Ιταλική Δημοκρατία να περιορίσει την εθνική παραγωγή. Κατά την εν λόγω κυβέρνηση, η Επιτροπή ενεργεί προδήλως καθ' υπέρβαση εξουσίας όταν της προσάπτει ότι δεν επαναχορήγησε τις ποσότητες που αγόρασε κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 857/84, ενώ, κατά τον ίδιο χρόνο, το Συμβούλιο ελάμβανε απόφαση για κοινοτική χρηματοδότηση προκειμένου να περιοριστεί η ιταλική παραγωγή. Υπό τις συνθήκες αυτές, η επαναχορήγηση των 164 100 τόνων θα είχε επιδεινώσει το πρόβλημα. Για τον λόγο αυτό, η Ιταλική Δημοκρατία προτίμησε να αναστείλει την επαναχορήγηση, η οποία φαινόταν να αντιφάσκει με τις πραγματικές κοινοτικές απαιτήσεις.

30 Τέλος, η Ιταλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή της επέτρεψε αργότερα να αναστείλει προσωρινά την επαναχορήγηση στους παραγωγούς ορισμένων μικρών ποσοτήτων που είχαν αποδεσμευθεί στα πλαίσια ενός μεταγενέστερου προγράμματος εγκαταλείψεως της γαλακτοκομικής παραγωγής, το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1637/91 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1991, περί αποζημίωσης της μείωσης των ποσοτήτων αναφοράς που αναφέρονται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 και της οριστικής εγκατάλειψης της γαλακτοπαραγωγής (ΕΕ L 150, σ. 30), και με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3950/92 του Συμβουλίου, της 28ης Δεκεμβρίου 1992, για τη θέσπιση συμπληρωματικής εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 405, σ. 1).

31 Τα επιχειρήματα αυτά δεν μπορούν να γίνουν δεκτά.

32 Όπως επεσήμανε η Επιτροπή, το πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως της παραγωγής που θεσπίστηκε με τον κανονισμό 1183/90 δεν αποσκοπούσε στον περιορισμό της γαλακτοκομικής παραγωγής, αλλά στη βελτίωση των παραγωγικών δομών των μικρών εκμεταλλεύσεων. Σύμφωνα με την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού, ο σκοπός του μέτρου αυτού δεν μπορούσε να επιτευχθεί παρά μόνον αν οι εκμεταλλεύσεις συνέχιζαν τη γαλακτοκομική παραγωγή. Κατά την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1183/90, η χρηματοδότηση της πλήρους και οριστικής εγκαταλείψεως της γαλακτοκομικής παραγωγής αποτελεί ακριβώς το μέσον, διά του οποίου οι ατομικές ποσότητες αναφοράς που αποδεσμεύονται κατ' αυτόν τον τρόπο μπορούν να χορηγηθούν στους παραγωγούς.

33 Είναι γεγονός ότι και άλλοι κοινοτικοί κανονισμοί που εκδόθηκαν στα πλαίσια του συστήματος των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων θέσπισαν προγράμματα εγκαταλείψεως της παραγωγής με σκοπό να περιοριστεί η γαλακτοκομική παραγωγή. Ωστόσο, αυτό δεν ισχύει για το πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως που θεσπίστηκε με τον κανονισμό 1183/90, ο οποίος προέβλεψε τη χρηματοδότηση της εγκαταλείψεως της παραγωγής αποκλειστικά ως μέσον για να προκύψουν πρόσθετες ποσότητες, τις οποίες είχαν ανάγκη οι μικροί παραγωγοί.

34 Το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια του 1991 η παραγωγή γάλακτος στην Ιταλία υπερέβη κατά πολύ την ανώτατη ποσότητα που είχε χορηγηθεί στο εν λόγω κράτος μέλος κατ' εφαρμογήν του συστήματος των ποσοστώσεων δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη μονομερή αναστολή της επαναχορηγήσεως των ατομικών ποσοτήτων αναφοράς που αποδεσμεύθηκαν κατ' εφαρμογήν του προγράμματος αναδιαρθρώσεως το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό 1183/90. Εν πάση περιπτώσει, οι ιταλικές αρχές έπρεπε να απευθυνθούν στην Επιτροπή, εάν θεωρούσαν ότι η επαναχορήγηση των αποδεσμευθεισών ποσοτήτων ερχόταν σε αντίφαση με τον κοινοτικό σκοπό του συστήματος των γαλακτοκομικών ποσοστώσεων.

35 Επομένως, η Ιταλική Δημοκρατία, μη επαναχορηγώντας εμπροθέσμως τις αποδεσμευθείσες ατομικές ποσότητες αναφοράς, παρέβη το άρθρο 3γ του κανονισμού 857/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1183/90, και το άρθρο 3β του κανονισμού 1546/88, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2138/90. Συνεπώς, ορθώς η Επιτροπή, αρνούμενη τον καταλογισμό του επίμαχου ποσού στο ΕΓΤΠΕ, στηρίχθηκε στο γεγονός ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν είχε εκπληρώσει την υποχρέωση επαναχορηγήσεως των εξαγορασθεισών ποσοτήτων στους παραγωγούς που πληρούσαν τις προϋποθέσεις, πριν από την ημερομηνία που καθορίστηκε με το άρθρο 3β του κανονισμού 1546/88.

36 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

37 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Η Επιτροπή ζήτησε να καταδικαστεί η Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα. Δεδομένου ότι η η Ιταλική Δημοκρατία ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

Murray Kapteyn Hirsch

Ragnemalm Schintgen

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 5 Δεκεμβρίου 1996.

Ο Γραμματέας
R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος
G. F. Mancini